

Բանալի բառեր եւ արտահայտություններ. Հոմանշություն, տարբերակային ձեւ, սոմատից դարձվածք, հոմանշային շարք, բառային հոմանշություն, դարձվածքային հոմանշություն, համեմատական վերլուծություն, ռուսերեն եւ հայերեն համարժեք սոմատից դարձվածքներ:

Key words and expressions: synonymy, variant form, somatic idiom, synonymous series, dominant idiom, lexical synonymy, comparative analysis, Russian and Armenian equivalent somatic idioms.

« *»(աչքը չթարթած), « *»(«ոսկի սիրտ»),*
« *»(«գլխում քամի է»), « *»(«կողք կողքի»), «*
*»(«ականջի ծայրով»)***

c – *(իր աչքերով – իր սեփական աչքերով)*
– *(ականջներին չհավատալ – սեփական ականջներին չհավատալ)*

(, , .
- , .
)
()
:
- / / (իր
աչքերով տեսնել – իր /սեփական/ աչքերով տեսնել);
/ / (քթի տակ գտնվել - /հենց/ քթի տակ գտնվել);
- / / (իր գործն իմանալ – իր գործը /լավ/
իմանալ); - / / (ձեռքերը լվանալ –
ձեռքերը /լրիվ/ լվանալ); - / / (ձեռք
մեկնել - /օգնության/ ձեռք մեկնել) . .
) ()
:
- (սիրտը կտոր- կտոր լինել
– սիրտը պայթել); - ()
: ձեռքն առաջարկել).
)
:
- (զլիկից դուրս թռչել – զլիկից դուրս
գալ); - (ձախ ոտքից
արթնանալ – թարս ոտքից արթնանալ);
(ձեռքերին ազատություն տալ –բռունցքներին ազատություն տալ);
- (մազից կախված լինել – թելից
կախված լինել) . .
, ,
,
.
- ,
.
,

«(սխալ կարգադրում)»

¹ Здесь заметна определенная связь с лексическим уровнем языка. Так, вариант слова (жаргон, арг, диалект и т.д.) вовсе не идентичен его синониму. Сравним, например: глаз, око, моргало.

.....

, : - (); -

(); - ();

- (); - ()

..

,

,

- .

: - - - - -

; - - - - - ;

- - - - -

..

: հոգին ավանդել - ոտքերը ձգել - շունչը փչել; աչքերին թոզ փչել - գլուխը յուղել - մատների վրա խաղացնել և ռ.ժ.

,

- ,

.

,

, ..

.

:

-

-

-

-

: մատների վրա խաղացնել - խաբել; գլխին դրած ման տալ - պաշտել և ռ.ժ.

1. , 1980.
2. , 1986.

Ն. Բաղրամյան

**Դարձվածքների հոմանշային եւ տարբերակային ձևերի օգտագործման
տարբերությունը ռուսերենում եւ հայերենում
Ամփոփում**

Հոդվածում դիտարկվում են սոմատիկ դարձվածքների հոմանշությանը առնչվող որոշ հարցեր: Ձուգահեռաբար վերլուծվում են նշված խմբի դարձվածքների տարբերակային ձևերը, նաև կատարվում է վերջիններիս տարբերակումը հոմանշային ձևերից: Որոշակի տեղ է հատկացվում սոմատիկ դարձվածքների հոմանշային շարքերի ուսումնասիրությանը, ինչպես նաև դարձվածքային եւ բառային միավորների հոմանշության խնդիրներին:

N. Bakhramyan

**Distinctions in using the synonymic and variant forms of idioms in Russian and
Armenian languages
Summary**

The article considers some of the issues synonyms of somatic idioms. There also analyses the variant forms of the specified group of idioms and their distinction from synonymous form. Particular attention is given to the study of synonymous series somatic idioms, as well as issues of idiomatic and lexical synonymy. The article presents a comparative analysis of Russian and Armenian equivalent somatic idioms which leads to a number of important conclusions.